P9_TA(2021)0055

Rwanda, sagen om Paul Rusesabagina

Europa-Parlamentets beslutning af 11. februar 2021 om Rwanda, sagen om Paul Rusesabagina (2021/2543(RSP))

(2021/C 465/14)

Europa-Parlamentet,

— der henviser til sine tidligere beslutninger om Rwanda;

— der henviser til verdenserklæringen om menneskerettigheder,

— der henviser til det afrikanske charter om menneskers og folks rettigheder,

— der henviser til principperne og retningslinjerne for retten til en retfærdig rettergang og juridisk bistand i Afrika,

— der henviser til FN's konvention mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf,

— der henviser til den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder, som Rwanda ratificerede i 1975,

— der henviser til FN's minimumsstandardregler for behandling af fanger (»Nelson Mandela-reglerne«) som ændret i 2015,

— der henviser til Kampala-erklæringen om fængselsforhold i Afrika,

— der henviser til FN's Højkommissariat for Menneskerettigheders (OHCHR's) skrivelser af 30. september 2020 til regeringerne i Rwanda og De Forenede Arabiske Emirater om mandaterne for den særlige rapportør om tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, Arbejdsgruppen for Vilkårlig Tilbageholdelse og Fængsling, Arbejdsgruppen vedrørende Tvungne eller Ufrivillige Forsvindinger og den særlige rapportør om fremme og beskyttelse af menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder i forbindelse med terrorbekæmpelse,

— der henviser til Cotonouaftalen,

— der henviser til udfaldet af den universelle regelmæssige gennemgang af Rwanda af 25. januar 2021 i Menneskerettighedsrådet i Genève,

— der henviser til EU's handlingsplan vedrørende menneskerettigheder og demokrati for 2020-2024,

— der henviser til Wienerkonventionen om konsulære forbindelser fra 1963,

— der henviser til Human Rights Watch' udtalelse af 10. september 2020 med titlen Rwanda: Rusesabagina var offer for tvungen forsvinding (Rwanda: Rusesabagina was forcibly disappeared);

— der henviser til Human Rights Watch' udtalelse af 1. februar 2021 med titlen FN: Lande fordømmer situationen med hensyn til rettigheder i Rwanda (UN: Countries call out Rwanda's rights record);

— der henviser til forretningsordenens artikel 144, stk. 5, og artikel 132, stk. 4,

A. der henviser til, at Rwandas strenge medielove, der blev indført i kølvandet på folkedrabet i 1994, fortsat har negative konsekvenser for ytringsfriheden under præsident Paul Kagame; der henviser til, at regeringen har arresteret, tilbageholdt og retsforfulgt kritikere og regeringsmodstandere i politisk motiverede retssager i Rwanda og gentagne gange har truet andre uden for landet, idet nogle er blevet fysisk angrebet og endda dræbt;

Torsdag den 11. februar 2021

B. der henviser til, at Rwanda har en Global Freedom Score på 22/100 ([1]) og er klassificeret som »ikke frit«; der henviser til, at Rwandas transnationale undertrykkelse er usædvanlig bred med hensyn til taktik, mål og geografisk rækkevidde og omfatter digitale trusler, spyware-angreb, intimidering og chikane af familiemedlemmer, mobilitetskontrol, udleveringer og mord; der henviser til, at regeringen fysisk er gået målrettet efter rwandere i mindst syv lande siden 2014;

C. der henviser til, at folkedrabet på tutsier i Rwanda, som kostede mellem 800 000 og 1 millioner mennesker livet, der blev brutalt myrdet under grusomme forhold alene med den begrundelse, at de var tutsier, og som blev ledsaget af massakren på de hutuer, som modsatte sig denne udryddelse, fortsat har en varig indvirkning på landet og hele regionen;

D. der henviser til, at folkedrabet og borgerkrigen i Rwanda i 1994 stadig har en negativ indvirkning på stabiliteten i regionen;

E. der henviser til, at menneskerettighedsforkæmperen, den belgiske statsborger, der er bosat i USA, Paul Rusesabagina, som er en stærk kritiker af præsident Paul Kagame og den siddende regering, Rwandan Patriotic Front (RPF), blev arresteret i Kigali den 31. august 2020 for 13 anklager, der omfattede finansiering af terrorisme, væbnet røveri, bortførelse, brandstiftelse, mordforsøg, fysisk vold og overfald; der henviser til, at fire af disse anklager er blevet frafaldet, og at de resterende anklager vedrører begivenheder, der fandt sted i Nyaruguru-distriktet i juni 2018 og i Nyamagabe-distriktet i december 2018;

F. der henviser til, at Paul Rusesabagina var administrerende direktør for hotellet des Mille Collines i Kigali under folkedrabet i 1994, hvor han tilbød husly og beskyttelse til 1 268 tutsier og moderate hutuer, som flygtede fra drabene; der henviser til, at Paul Rusesabagina er en internationalt anerkendt menneskerettighedsaktivist, hvis historie blev gentalt i filmen Hotel Rwanda; der henviser til, at han for sin prisværdige indsats blev tildelt præsidentens frihedsmedalje i 2005;

G. der henviser til, at Paul Rusesabagina grundlagde det politiske parti PDR-Ihumure i 2006 og i øjeblikket leder bevægelsen for demokratisk forandring (MRDC), en koalition, der omfatter PDR-Ihumure; der henviser til, at Den Nationale Befrielsesfront (FLN), PDR-Ihumures væbnede gren, tog ansvaret for en række væbnede angreb i 2018;

H. der henviser til, at Paul Rusesabagina den 27. august 2020 blev tvangsforflyttet fra Dubai til Kigali under uklare omstændigheder og først dukkede op igen den 31. august 2020 i hovedkvarteret for Rwandas undersøgelsesbureau (RIB); der henviser til, at den rwandiske domstol rapporterede, at Paul Rusesabagina blev arresteret i Kigalis internationale lufthavn, hvilket er i modstrid med en tidligere politirapport, hvoraf det fremgik, at han blev arresteret gennem »internationalt samarbejde«; der henviser til, at myndighederne i De Forenede Arabiske Emirater nægter enhver medvirken til hans overførsel og efterfølgende anholdelse; der henviser til, at lovlig tilbageholdelse og overførsel af en mistænkt fra et land til et andet for at blive stillet over for en straffesag bør gennemføres ved hjælp af en udleveringsprocedure, der overvåges af en uafhængig domstol;

I. der henviser til, at Paul Rusesabagina er blevet nægtet adgang til selv at vælge advokatbistand; der henviser til, at de internationale advokater, som han har valgt til sit forsvar, stadig nægtes de nødvendige godkendelser til at repræsentere ham;

J. der henviser til, at Paul Rusesabaginas anklageskrift, sagsakter og andre dokumenter, der er nødvendige for forberedelsen af hans forsvar, blev konfiskeret den 23. december 2020 af direktøren for Mageragere-fængslet; der henviser til, at fængselsdirektøren blev anholdt den 8. februar 2021; der henviser til, at retssagen mod Paul Rusesabagina og 19 andre personer, der er anklaget for forbindelser til terrororganisationer, er blevet udsat til den 17. februar 2021; der henviser til, at den officielle begrundelse for denne udsættelse er, at den rwandiske regering ikke kan mødes med deres juridiske rådgiver på grund af covid-19-restriktioner;

K. der henviser til, at Paul Rusesabaginas familie er yderst bekymret over hans helbredstilstand, da han er kræftoverlevende og lider af en hjertekarsygdom, som han tager ordineret medicin til; der henviser til, at den medicin, hans familie sendte via diplomatpost på den belgiske ambassade i Rwanda, angiveligt aldrig er blevet videregivet til Paul Rusesabagina; der henviser til, at han modtager medicin ordineret af en rwandisk læge uden at vide, hvilken type lægemiddel det indeholder;

([1]) Som det fremgår af Freedom House i »Freedom in the World 2020«.

1. fordømmer den tvungne forsvinding, ulovlige overførsel og isolationsfængsling af Paul Rusesabagina;

2. understreger, at Paul Rusesabaginas tvungne forsvinden fra den 27. til den 31. august 2020 er i strid med Rwandas forpligtelser i henhold til den internationale konvention om politiske og borgerlige rettigheder (artikel 6 og 9), konventionen mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf (artikel 2 og 16) og verdenserklæringen om menneskerettigheder (artikel 9);

3. minder om, at udlevering af enhver mistænkt til et andet land kun bør finde sted gennem en uafhængigt overvåget udleveringsprocedure for at sikre lovligheden af udleveringsanmodningen og sikre, at den mistænktes ret til en retfærdig rettergang er fuldt ud sikret i det anmodende land;

4. fordømmer de rwandiske myndigheders begrænsninger af grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder og vilkårlig brug af varetægtsfængsling for at undertrykke protester uden at give Paul Rusesabagina minimumsgarantier for en retfærdig rettergang eller give ham mulighed for regelmæssig kontakt med sin familie;

5. opfordrer de rwandiske myndigheder til at fremlægge en fuldstændig og underbygget redegørelse for, hvordan Rusesabagina blev pågrebet og overført til Kigali; opfordrer til en international, uafhængig, gennemsigtig og troværdig undersøgelse af overførslen og anholdelsen af Paul Rusesabagina;

6. udtrykker dyb bekymring over krænkelserne af Paul Rusesabaginas rettigheder; opfordrer indtrængende de rwandiske myndigheder til at give Paul Rusesabagina adgang til en retfærdig og offentlig høring ved en kompetent, uafhængig og upartisk domstol, der anvender internationale menneskerettighedsstandarder; minder den rwandiske regering om dens forpligtelser til at sikre de grundlæggende rettigheder, herunder adgang til domstolsprøvelse og retten til en retfærdig rettergang som fastsat i det afrikanske charter og andre internationale og regionale menneskerettighedsinstrumenter, herunder Cotonouaftalen, særlig artikel 8 og 96; opfordrer de rwandiske domstole til at sikre en omgående og retfærdig appelsag for Paul Rusesabagina, som lever op til de standarder, der er fastsat i rwandisk og international lovgivning;

7. opfordrer til, at Paul Rusesabagina får adgang til fortrolige konsultationer med en advokat efter eget valg, og til regelmæssig og sikker kontakt med sin familie; minder de rwandiske myndigheder om, at Paul Rusesabagina har ret til at få fuld adgang til sit anklageskrift, sine sagsakter og andre dokumenter for at anfægte lovligheden af sin anholdelse; minder om det retlige princip om uskyldsformodning;

8. udtrykker sin dybe bekymring over Paul Rusesabaginas helbredstilstand, navnlig fordi eksponering for covid-19 kan bringe hans liv i alvorlig fare; opfordrer den rwandiske regering til under alle omstændigheder at garantere Paul Rusesabaginas fysiske integritet og psykiske velbefindende og tillade ham at tage sin sædvanlige medicin; opfordrer den rwandiske regering til at tillade, at hans helbredsmæssige situation overvåges af en læge i Belgien, som den belgiske udenrigsminister anmodede om den 4. februar 2021; opfordrer den rwandiske regering til yderligere at sikre, at alle indsatte får tilstrækkelig sundhedspleje;

9. fordømmer politisk motiverede retssager, retsforfølgning af politiske modstandere og foregribelse af udfaldet af retssager; opfordrer indtrængende de rwandiske myndigheder til at sikre adskillelsen af administrative, lovgivningsmæssige og retlige beføjelser, navnlig retsvæsenets uafhængighed; opfordrer Rwanda til at åbne sin politiske sfære og forbedre menneskerettighedssituationen; forventer, at Rwanda gennemfører henstillingerne fra Menneskerettighedsrådets universelle regelmæssige gennemgang i Genève den 25. januar 2021;

10. opfordrer regeringen i Rwanda til at overholde og fuldt ud støtte retten til at demonstrere og retten til ytringsfrihed og forsamlingsfrihed, og til ikke at søge at begrænse disse rettigheder;

11. opfordrer den rwandiske regering til at ratificere den internationale konvention om beskyttelse af alle personer mod tvungen forsvinding og Romstatutten med henblik på at blive medlem af Den Internationale Straffedomstol; opfordrer indtrængende Rwanda til at lade FN's Underkomité til Forebyggelse af Tortur og anden Grusom, Umenneskelig eller Nedværdigende Behandling eller Straf genoptage sine besøg, opfordrer de rwandiske myndigheder til hurtigst muligt at gå videre med revisionen af erklæringen, der skal give enkeltpersoner og NGO'er ret til at indgive klager for Den Afrikanske Menneskerettighedsdomstol, og til at genoprette og genindføre denne erklæring;

12. opfordrer Den Europæiske Union til straks at tage skridt til at sikre, at lovligheden af anholdelsen af og retssagen mod Paul Rusesabagina undersøges, og at hans rettigheder som EU-borger respekteres i alle faser af denne proces; opfordrer EU's delegation i Rwanda samt medlemsstaternes diplomatiske repræsentationer, navnlig Belgiens ambassade i Rwanda, til at overvåge Paul Rusesabaginas retssag, besøge Paul Rusesabagina i fængslet og tage hans sag op i deres drøftelser med de rwandiske myndigheder;

13. opfordrer Tjenesten for EU's Optræden Udadtil, Kommissionen og EU's særlige repræsentant for menneskerettigheder til at styrke menneskerettighedsdialogen med Rwanda på højeste niveau for at sikre, at landet overholder sine bilaterale og internationale forpligtelser; understreger, at der i forbindelse med internationalt udviklingsarbejde i Rwanda bør gives langt højere prioritet til menneskerettigheder, retsstatsprincippet og gennemsigtig og proaktiv regeringsførelse;

14. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, EU-medlemsstaterne, EU's særlige repræsentant for menneskerettigheder, FN's højkommissær for menneskerettigheder, FN's generalsekretær, Den Afrikanske Unions institutioner, Det Østafrikanske Fællesskab, Den Blandede Parlamentariske Forsamling AVS-EU, Det Panafrikanske Parlament, Paul Rusesabaginas forsvarere og Rwandas præsident og parlament.